

Toelichting op de Wegsleepverordening Venray

Algemeen

Het uitvoeren van de wegsleepregeling is een bevoegdheid van het gehele college. Het wegslepen van een voertuig moet worden gezien als een bijzondere vorm van bestuursdwang. In de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) zijn algemene regels gesteld over de toepassing van bestuursdwang. Deze regels zijn voor een groot deel ook van toepassing op het wegslepen van voertuigen. In de Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVW 1994) wordt een aantal bepalingen uit de Awb niet van toepassing verklaard. Tegen besluiten tot het wegslepen van voertuigen staat op grond van de Awb bezwaar en vervolgens beroep open.

Uitgebreide werking

Op grond van de WVW 1994 mogen op de weg staande voertuigen worden weggesleept in het belang van de veiligheid op de weg, de vrijheid van het verkeer of het vrijhouden van invalidenparkeerplaatsen. Ook kunnen voertuigen worden weggesleept die fout zijn geparkeerd, zonder dat de veiligheid op de weg of de vrijheid van het verkeer direct in het geding is. Direct optreden tegen dergelijke fout geparkeerde voertuigen kan in bepaalde gevallen zeer wenselijk zijn. Hierbij kan worden gedacht aan het onbevoegd parkeren op laad- en loshavens, taxistandplaatsen, marktterreinen, voetgangersgebieden en dergelijke. Deze wegen en weggedeelten moeten eerst nader worden aangewezen in een gemeentelijke verordening voordat gemeenten gebruik kunnen maken van deze bevoegdheid.

Een voertuig kan niet zonder meer worden weggesleept wanneer aan een van de genoemde criteria wordt voldaan. Degene die met de uitvoering van de wegsleepregeling is belast, dient per geval na te gaan of in dat specifieke geval het wegslepen van het desbetreffende voertuig absoluut noodzakelijk is. Het wegslepen van een voertuig dat om 4.00 uur 's nachts in strijd met een van de genoemde criteria is geparkeerd, kan bijvoorbeeld als niet of minder urgent moeten worden beschouwd. In zo'n geval zou het opmaken van een proces-verbaal door een opsporingsambtenaar kunnen volstaan.

Verhouding Wet-Mulder en bestuursdwang

Wanneer een voertuig fout geparkeerd staat en wegsleepwaardig is, zijn er in principe twee naast elkaar bestaande manieren om hiertegen op te treden. Allereerst door politie en justitie op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wet Mulder) via het opmaken van een proces-verbaal. Daarnaast door het uitvoeren van bestuursdwang door het college. In de oude wegsleepregeling bestond er een onlosmakelijk verband tussen beide vormen van optreden. Voordat tot het wegslepen van een voertuig kon worden overgegaan moest altijd eerst een proces-verbaal op grond van de Wet Mulder worden opgemaakt. Indien het desbetreffende proces-verbaal werd geseponneerd of wanneer vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging door de rechter volgde, dienden ook de kosten van het wegslepen en bewaren van het voertuig te worden terugbetaald. In de nieuwe wegsleepregeling wordt deze koppeling losgelaten. Het opmaken van een proces-verbaal op grond van de Wet Mulder, voordat tot het wegslepen van een voertuig kan worden overgegaan, is niet meer vereist, maar kan nog steeds wel samengaan.

Het is noodzakelijk om de geconstateerde parkeerovertreding zo goed mogelijk vast te leggen wanneer alleen gebruik wordt gemaakt van de bestuursdwangbevoegdheid. Voor eventuele latere bezwaar- en beroepsprocedures op grond van de Awb is het verstandig de geconstateerde parkeerovertreding zo goed mogelijk vast te leggen in een schriftelijk document en bij voorkeur vergezeld te laten gaan van een foto die de feitelijke situatie weergeeft. Een eventueel sepot, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging door justitie, respectievelijk de rechter naar aanleiding van een proces-verbaal is niet zonder meer een reden om ook de kosten van de bestuursdwang terug te betalen. Het college maakt in een eventuele bezwaarprocedure een zelfstandige afweging.

Artikel 170 e.v. WVW 1994

In de WVW 1994 is het kader aangegeven waarbinnen het college gebruik kan maken van zijn bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen. Hoewel de bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen in de wet is neergelegd, kan het college pas goed van deze bevoegdheid gebruikmaken wanneer de raad in een verordening nadere regels heeft gesteld over de toepassing van deze bevoegdheid, zoals in artikel 173, tweede lid van de wet wordt voorgeschreven. In deze verordening dienen in elk geval regels te worden gesteld over:

1. de aanwijzing van de plaats(en) waar de weggesleepte voertuigen worden bewaard;
2. de berekening van de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het wegslepen en bewaren van voertuigen;

3. de eventuele aanwijzing van wegen en weggedeelten waar op grond van artikel 170, eerste lid, onder c WVV 1994 voertuigen mogen worden weggesleept.

Aangezien in artikel 173, tweede lid van de wet wordt aangegeven dat de nadere regels bij gemeentelijke verordening moeten worden gesteld, kunnen de hiervoor genoemde onderwerpen niet worden gedelegeerd aan het college. De uitwerking van de nadere regels van de verordening wordt bewerkstelligd door de vaststelling van beleidsregels.

Wegsleepwaardige overtredingen

In de wegsleepverordening kan concreet worden aangegeven in welke gevallen er sprake kan zijn van een wegsleepwaardige overtreding. Hiervoor wordt vaak aansluiting gezocht bij de delictomschrijvingen uit de WVV 1994 of het RVV 1990. Zo'n aanpak kan uit praktisch oogpunt wellicht wenselijk zijn omdat degene die met de uitvoering van de wegsleepregeling is belast, direct uit de regeling kan afleiden of een voertuig mag worden weggesleept. Toch hebben wij bij het opstellen van deze wegsleepverordening ervoor gekozen om deze gevallen niet concreet in de verordening op te nemen. Enerzijds om nodeloze beperkingen te voorkomen die kunnen optreden wanneer in de verordening zelf concreet wordt aangegeven welke wegsleepwaardige overtredingen worden onderscheiden. Op grond van het nieuwe artikel 170, eerste lid WVV 1994 kunnen immers voertuigen waarmee én een verkeersregel wordt overtreden én waarvan de verwijdering noodzakelijk is worden weggesleept in verband met het belang van:

- a. de veiligheid op de weg of
- b. de vrijheid van het verkeer of
- c. het vrijhouden van aangewezen weggedeelten en wegen.

Een tweede reden om de gevallen niet concreet te vermelden, is dat anders het gevaar bestaat dat de delictomschrijvingen uit de wegenverkeerswetgeving en de Wegsleepverordening niet naadloos op elkaar aansluiten. Wanneer dit het geval is, bestaat er de kans dat de gemeente in eventuele bezwaar- en beroepsprocedures om formele redenen in het ongelijk wordt gesteld. Daarnaast geldt uiteraard ook dat zaken niet dubbel moeten worden geregeld. Bovendien zou bij elke wijziging in de desbetreffende onderdelen van de wegenverkeerswetgeving ook de Wegsleepverordening moeten worden aangepast. Om die redenen hebben wij ervoor gekozen om de delictomschrijvingen niet in de wegsleepverordening op te nemen, maar te volstaan met een Wegsleepverordening waarin alleen zaken zijn geregeld die aanvullend moeten en kunnen worden geregeld.

Om toch enig houvast te bieden bij de toepassing van de Wegsleepverordening worden in de beleidsregels aangegeven in welke concrete gevallen er sprake kan zijn van een wegsleepwaardige overtreding van de wegenverkeerswetgeving.

Wegslepen of verplaatsen van voertuigen en kostenverhaal

Als het noodzakelijk is om een voertuig weg te halen, kan dit op verschillende wijzen worden uitgevoerd. Allereerst kan een voertuig worden meegevoerd door het wegsleepbedrijf en daar ook worden bewaard. Wanneer de overtreder zijn voertuig komt ophalen, dient deze eerst de gemaakte kosten te betalen. Met deze betaling is de procedure van kostenverhaal voor het wegslepen afgerond.

Hieronder volgt een toelichting wat onder het begrip overtreder dient te worden verstaan. Als overtreder in de zin van artikel 5:25 Awb (kostenverhaal) kan volgens de jurisprudentie alleen de daadwerkelijke overtreder worden aangemerkt. Wanneer een voertuig door het wegsleepbedrijf wordt weggesleept en vervolgens zich iemand meldt om het voertuig op te halen, moge duidelijk zijn dat diegene – als bestuurder- in beginsel als daadwerkelijke overtreder kan worden aangemerkt. Het is dan ook juridisch zuiver dat deze persoon de kosten van het wegslepen direct aan het wegsleepbedrijf dient te voldoen. Mocht degene die het voertuig komt afhalen beweren niet de daadwerkelijke overtreder te zijn, dan slaagt dit beroep niet, aangezien artikel 170, tweede lid Wegenverkeerswet bepaalt dat bij de toepassing van artikel 5:25 Awb de rechthebbende die het voertuig afhaalt, in de plaats van de overtreder treedt.

Ingewikkelder wordt het als een voertuig slechts wordt verplaatst en niet naar de bewaarplaats van het wegsleepbedrijf wordt gebracht. In dat geval zal de daadwerkelijke overtreder zich immers niet hoeven melden om het voertuig op te halen. In dat geval is dus slechts aan de hand van het kenteken van het verplaatste voertuig te bepalen wie de eigenaar is. De situatie is mogelijk dat de eigenaar niet de daadwerkelijke overtreder is. De vraag rijst dan of in de verhaalsbeschikking moet worden aangegeven wie het college ziet als overtreder. Dit hoeft het college niet te doen, aangezien de wetgever in artikel 170, tweede lid Wegenverkeerswet de verplichting van artikel 5:25, tweede lid Awb om in de beschikking aan te geven dat de toepassing van bestuursdwang op

kosten van de overtreder plaatsvindt, niet van toepassing heeft verklaard op bestuursdwang met betrekking tot het wegslepen van voertuigen. De wetgever heeft hiermee uitdrukkelijk beoogd om een effectieve verhaalsuitoefening voor bestuursorganen mogelijk te maken en hen niet voor onnodige bewijsrechtelijke problemen te stellen. Mocht de persoon op wie de kosten zijn verhaald objectief kunnen onderbouwen dat niet hij maar een ander de daadwerkelijke overtreder is geweest, dan kan het college de kosten op laatstgenoemde persoon verhalen.

Tot slot wordt gewezen op het bepaalde in artikel 170, zesde lid WVV 1994. Hierin wordt bepaald dat een voertuig niet kan worden weggesleept indien de rechthebbende het voertuig verwijdert voordat met de overbrenging wordt begonnen. In de wet wordt niet expliciet aangegeven wanneer met de overbrenging wordt begonnen. In de dagelijkse praktijk wordt ervan uitgegaan dat pas met de overbrenging wordt begonnen wanneer het voertuig zich in de takels van het wegsleepvoertuig bevindt. Indien de rechthebbende zich eerder bij zijn voertuig meldt, mag het voertuig niet meer worden weggesleept. Wel zal de rechthebbende alle aan de voorbereiding van de overbrenging verbonden kosten dienen te vergoeden, waarbij met name kan worden gedacht aan de voorrijkosten van het sleepvoertuig en de administratieve kosten.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Ad d. Voertuigen

Het begrip 'voertuigen', zoals in artikel 1, aanhef en onder al, van het RVV 1990 is omschreven, is ruim. Hieronder vallen niet alleen motorvoertuigen, maar ook fietsen en bromfietsen, invalidervoertuigen, trams en wagens. Al deze voertuigen vallen in beginsel onder de werking van deze wegsleepverordening. In de verordening is er echter voor gekozen om de fietsen en bromfietsen op twee wielen buiten de werking hiervan te houden. Hiervoor is gekozen omdat in de APV van Venray bepalingen zijn opgenomen die betrekking hebben op de verwijdering van fietsen en bromfietsen in de openbare ruimte (zie art. 2:52 en 5:12 APV Venray).

Ad e. Motorrijtuigen

Het begrip 'motorrijtuig' is apart omschreven omdat artikel 5 van de wegsleepverordening alleen betrekking heeft op dit soort voertuigen. Artikel 1, eerste lid, aanhef en onder c, van de WVV 1994 geeft een definitie van het begrip motorrijtuig:

'alle voertuigen, bestemd om anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het voertuig zelf aanwezig dan wel door elektrische tractie met stroomtoevoer van elders, met uitzondering van fietsen met trapondersteuning'.

Ad f. Bromfiets

Het begrip bromfiets is beperkt ten opzichte van de wettelijke begripsomschrijving (artikel 1, eerste lid, aanhef en onder e (sub a tot en met c)). De verordening is niet van toepassing op bromfietsen op twee wielen. De verordening is wel van toepassing op bromfietsen op meer dan twee wielen.

Artikel 2 Aanwijzingen van wegen en weggedeelten waar voertuigen kunnen worden verwijderd, overgebracht en in bewaring gesteld in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten

Voor het wegslepen van voertuigen in het belang van de veiligheid op de weg of de vrijheid van het verkeer hoeven geen wegen en weggedeelten te worden aangewezen. Van deze bevoegdheid kan op alle wegen en weggedeelten binnen de gemeente gebruik worden gemaakt. Voor het wegslepen van voertuigen in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten kunnen op grond van artikel 170, eerste lid, aanhef en onder c, en artikel 173, tweede lid, aanhef en onder c, WVV 1994 bij gemeentelijke verordening wegen en weggedeelten worden aangewezen. In de Wegsloopverordening Venray worden alle gemeentelijke wegen en weggedeelten binnen de gemeente aangewezen. In artikel 2 van het Besluit wegslepen van voertuigen is nader aangegeven om welke soorten van wegen en weggedeelten het kan gaan, zoals onder andere gehandicaptenparkeerplaatsen, taxistandplaatsen, laad- en loshavens, parkeerplaatsen voor vergunninghouders, voetgangersgebieden en dergelijke.

Voor de volledigheid wordt nog eens opgemerkt dat een parkeerovertreding, zoals in deze bepaling bedoeld, op zich niet zonder meer voldoende is om over te gaan tot het wegslepen en in bewaring stellen van een voertuig. Per geval zal tevens moeten worden beoordeeld of de specifieke parkeerovertreding het wegslepen en in bewaring stellen van het desbetreffende voertuig ook rechtvaardigt. Indien bijvoorbeeld een voertuig midden in de nacht op een laad- en loshaven wordt

geparkeerd terwijl alle winkels en bedrijven dicht zijn, zal het normaal gesproken niet weggesleept mogen worden.

In dit artikel wordt tevens verwezen naar de beleidsregels. Deze beleidsregels geven een nadere uitwerking van de in de verordening opgenomen bepalingen.

Artikel 3 Plaats bewaring voertuigen en openingstijden

De inhoud van de bepaling spreekt voor zich. Vanwege de redactie van artikel 173, tweede lid WVV 1994 moet de plaats van bewaring van voertuigen door de raad worden aangewezen. Delegatie aan het college is niet mogelijk. In onvoorziene omstandigheden is het denkbaar dat de burgemeester op grond van zijn bijzondere bevoegdheden ter handhaving van de openbare orde tijdelijk ook andere terreinen aanwijst als plaats van bewaring van voertuigen. De openingstijden kunnen wel nader door het college worden vastgesteld omdat ze niet expliciet genoemd zijn in artikel 173 WVV 1994.

Artikel 4 Kosten overbrenging en bewaren voertuigen

In artikel 13 tot en met 15 van het Besluit wegslepen van voertuigen is geregeld welke soorten van kosten die verbonden zijn aan het wegslepen en in bewaring stellen van voertuigen, in rekening kunnen worden gebracht. Het gaat hierbij niet alleen om personele en materiële kosten die direct verband houden met het wegslepen en in bewaring stellen van voertuigen, maar ook om kosten die verbonden zijn aan bekendmaking van beschikkingen, verkoop, eigendomsoverdracht om niet of vernietiging van voertuigen, inclusief de taxatie van deze voertuigen, renteverlies, WA-verzekering en dergelijke.

In de wegsleepverordening kan volstaan worden met een uitsplitsing van de kosten die verbonden zijn aan het wegslepen van voertuigen enerzijds en de bewaring van deze voertuigen anderzijds. In het eerste lid van deze bepaling, waarin de kosten van bewaring van voertuigen worden geregeld, wordt het begrip 'half etmaal' gebruikt. Het half etmaal, zoals hier bedoeld, begint op het moment van in bewaring nemen van een voertuig en eindigt 12 uur later.

In artikel 4 wordt expliciet aangegeven wat het tarief is voordat met de daadwerkelijke versleping wordt aangevangen. Ook is aangegeven op welke locatie op welk tijdstip de kosten, vóórdat het voertuig kan worden opgehaald bij het bergingsbedrijf, moeten worden voldaan. Hiervoor is gekozen om discussies en agressief gedrag bij het bergingsbedrijf te voorkomen. De politie kan in geval van agressief gedrag ter plaatse en gepast optreden.

Artikel 5 Overbrenging en in bewaring stellen van motorvoertuigen in het geval van gebleken onvoldoende rijgeschiktheid of rijvaardigheid dan wel het ontbreken van een behoorlijk zichtbare kentekenplaat

Naast de in artikel 170, eerste lid WVV 1994, bedoelde gevallen zijn in deze wet nog twee gevallen genoemd, waarin het noodzakelijk kan zijn om een voertuig te laten wegslepen en in bewaring te stellen. Achtereenvolgens wordt hier bedoeld op:

- het niet afgeven van zijn rijbewijs, wanneer dit is ingevorderd, omdat iemand zijn motorrijtuig heeft bestuurd terwijl hij onder invloed was van drogerende stoffen of alcohol en dergelijke (zie artikel 130 en 164 WVV 1994);
- de situatie dat een motorrijtuig niet beschikt over een behoorlijk zichtbare kentekenplaat terwijl de eigenaar of houder van dat motorrijtuig niet direct te achterhalen is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan voertuigwrakken die geen kenteken meer hebben of aan situaties dat er sprake kan zijn van het 'knoeien' met kentekens in geval van autodiefstal.

Wanneer in dit soort gevallen een voertuig moet worden weggesleept en in bewaring genomen, is er geen sprake van uitoefening van bestuursdwang. Artikel 170, eerste lid WVV 1994, waarin de bestuursdwangbevoegdheid is geregeld, is dan ook niet van toepassing verklaard in de genoemde gevallen. In feite gaat het om een vorm van inbeslagname van goederen die ook in het strafrecht voorkomt.

Wel heeft de wetgever voor deze gevallen diverse bepalingen uit hoofdstuk X. Bestuursdwang van de WVV 1994 (artikel 170 ev.) van overeenkomstige toepassing verklaard. Ook in de wegsleepverordening worden de artikelen over de bewaarplaats van voertuigen en openingstijden (artikel 3) en de kosten van overbrengen en bewaren van voertuigen (artikel 4) voor deze gevallen van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 6 Toezichthouders

Dit artikel is gebaseerd op het gestelde in artikel 5:11, van de Awb. Dit artikel bepaalt: 'onder toezichthouder wordt verstaan een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift'. Op grond van genoemd artikel 5:11 Awb zijn in de verordening de uitvoerende/kaderstellende toezichthouders en handhavers tevens aangesteld als buitengewoon opsporingsambtenaar en de korpschef van de politie-eenheid Limburg, dan wel de chef van het Basisteam Venray/Gennep aangewezen.

In het tweede lid wordt geregeld dat de uitvoerende/kaderstellende toezichthouders en handhavers tevens aangesteld als buitengewoon opsporingsambtenaar, nadat hij van zijn bevoegdheid in het kader van deze verordening gebruik heeft gemaakt, de politie informeert.

Artikel 7 Inwerkingtreding

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 8 Citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.